

सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास
(एसईबीसी) वर्गातील घटकांना विविध
सवलती देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक - बीसीसी २०२०/प्र.क्र.२९५/१६-ब
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक - ०९ ऑक्टोबर, २०२०

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र राज्य सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास (एसईबीसी) वर्गाकरीता (राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील जागांच्या प्रवेशाची आणि राज्यातील नियंत्रणा खालील लोकसेवांमधील नियुक्त्यांचे किंवा पदांचे) आरक्षण अधिनियम, २०१८ च्या अनुषंगाने मा.उच्च न्यायालयामध्ये दाखल करण्यात आलेल्या याचिकेवर मा.उच्च न्यायालयाने दि.२७.०६.२०१९ रोजी दिलेल्या निर्णयाविरुद्ध मा.सर्वोच्च न्यायालयात विशेष अनुज्ञा याचिका क्र.१५७३७/२०१९ व इतर याचिका दाखल करण्यात आल्या आहेत. सदरील याचिकांवर मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दि.०९.०९.२०२० रोजीच्या आदेशान्वये अंतरीम स्थगिती दिलेली आहे.

मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेली अंतरीम स्थगिती उठविण्यासाठी मा.सर्वोच्च न्यायालयात मोठ्या खंडपीठाकडे शासनाच्या वतीने विनंती अर्ज दाखल करण्यात आला आहे. मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेले स्थगिती आदेशावर निर्णय होईपर्यंत मंत्रिमंडळाच्या दि.२२/९/२०२० रोजी झालेल्या बैठकीमध्ये खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आलेले आहेत. सदर निर्णयांची अंमलबजावणी करण्याबाबत आदेश निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :-

मंत्रिमंडळाने दि.२२/९/२०२० रोजी घेतलेल्या निर्णयानुसार कार्यवाही करण्यासंदर्भात या शासन निर्णयान्वये खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत:-

अ.क्र.	आदेश	अंमलबजावणी करणारा विभाग
१	एसईबीसी प्रवर्गातील उमेदवारांना खालील सवलती देण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास (एसईबीसी) वर्गाकरीता (राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील जागांच्या प्रवेशाची आणि राज्यातील नियंत्रणा खालील लोकसेवांमधील नियुक्त्यांचे किंवा पदांचे) आरक्षण अधिनियम, २०१८ अन्वये या प्रवर्गात मोडत असल्याचे प्रमाणपत्र देण्यासाठी राज्यातील सर्व विभागीय आयुक्त, जिल्हाधिकारी व प्रमाणपत्र देण्यासाठी सक्षम अधिकारी यांना सदर प्रमाणपत्र विनाविलंब देण्याबाबत सूचना देण्यात येत आहेत.	सामान्य प्रशासन विभाग (साविस), महसूल व वन विभाग व इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग

२	राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना पूर्वी एसईबीसी विद्यार्थ्यांसाठी लागू करण्यात आली होती ती तशीच लागू करण्यास व याकरीता चालू वित्तीय वर्षासाठी मंजूर असलेल्या रु.६०० कोटी व्यतिरिक्त जादा निधीची आवश्यकता भासल्यास त्याची तरतूद करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.	याबाबतचा शासन निर्णय उच्च व तंत्रशिक्षण विभागांनी निर्गमित करून सर्व संबंधित विभागांशी समन्वय करावा.
३	डॉ.पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजना पूर्वी एसईबीसी प्रवर्गासाठी लागू होती ती तशीच आता लागू करण्यास व याकरीता चालू वित्तीय वर्षासाठी मंजूर असलेल्या रु.८० कोटी व्यतिरिक्त जादा निधीची आवश्यकता भासल्यास त्याची तरतूद करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.	याबाबतचा शासन निर्णय उच्च व तंत्रशिक्षण विभागांनी निर्गमित करून सर्व संबंधित विभागांशी समन्वय करावा.
४	उच्च व तंत्रशिक्षण विभागामार्फत डॉ.पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजना या खाली वसतिगृह चालविण्यासाठी शासन/स्थानिक संस्था/मंडळ यांच्या मालकीच्या इमारती नोंदणीकृत संस्थांना भाड्याने देण्याची योजना आहे तशीच पुढे चालू ठेवण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.	उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग
५	छत्रपती शाहू महाराज संशोधन, प्रशिक्षण व मानव विकास संस्था (सारथी), पुणे यांना भरिव निधी व मनुष्यबळ उपलब्ध करून देण्यात यावा व सारथी संस्थेने या वर्षासाठी मागणी केलेला रु.१३० कोटी इतका निधी तसेच जादा निधीची आवश्यकता भासल्यास त्याची तरतूद करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.	नियोजन विभाग व इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग
६	अण्णासाहेब पाटील आर्थिक मागास विकास महामंडळातर्फे बेरोजगार तरुणांना व्यावसायिकांसाठी आर्थिक मदत देण्यात येत आहे. त्यासाठी जादा निधीची आवश्यकता भासल्यास त्याची तरतूद करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.	कौशल्य विकास विभाग व नियोजन विभाग
७	मराठा आरक्षणाच्या आंदोलनामध्ये मृत्यूमुखी पडलेल्यांच्या वारसांना महाराष्ट्र राज्य मार्ग परीवहन महामंडळात नोकरीत घेण्याबाबत शासनाने निर्णय घेतलेला आहे त्याप्रमाणे कार्यवाही करण्यात येत आहे. महामंडळाकडे प्रकरण प्राप्त झाल्यानंतर त्यावर १ महिन्याच्या आत नोकरीत घेणेबाबत कार्यवाही करण्यात यावी.	गृह विभाग (परिवहन)

८	मराठा आरक्षणाच्या आंदोलनामधील आंदोलकांवरील दाखल करण्यात आलेले गुन्हे मागे घेण्याबाबतची कार्यवाही सुरु आहे. आजमितीस शासनाकडे फक्त २६ प्रकरणे प्रलंबित आहेत त्यावर १ महिन्याच्या आत कार्यवाही करण्यात यावी.	गृह विभाग
---	---	-----------

२. वरील आदेश हे मा.सर्वोच्च न्यायालयात दाखल करण्यात आलेली विशेष अनुज्ञा याचिका क्र.१५७३७/२०१९ व इतर याचिकांमधील निर्णयाच्या तसेच राज्य शासनाने या कामी देण्यात आलेली अंतरीम स्थगिती उठविण्याकरीता दाखल केलेल्या अर्जाच्या निर्णयाच्या अधीन राहतील.

३. हा शासन निर्णय अंतरिम स्थगिती उठविण्याच्या अर्जाच्या अंतिम निकालापर्यंत लागू राहील.

४. या निर्णयानुसार केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल संबंधित सचिव/प्रधान सचिव/ अपर मुख्य सचिव यांनी दर पंधरा दिवसांनी मराठा आरक्षण उपसमितीसमोर सादर करावा.

५. वरील निर्णयांची अंमलबजावणी सर्व संबंधित प्रशासकीय विभागांनी तात्काळ करावी व संबंधित विभागांनी केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सामान्य प्रशासन विभाग (साविस) यांचेकडे सादर करावा.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०२०१००९१७३७५८६२०७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(र. अं. खडसे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. विरोधीपक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानसभा/ विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
२. मा. सर्व सन्माननिय विधानसभा/ विधानपरिषद, व संसद सदस्य महाराष्ट्र राज्य
३. मा. राज्यपालांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबारहिल, मुंबई.
४. मा. मुख्यमंत्र्यांचे अप्पर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, (विधान परिषद) विधानभवन, मुंबई.
६. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, (विधान सभा) विधानभवन, मुंबई.

७. शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव.
८. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र-१, मुंबई,
९. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र-२, नागपूर,
१०. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
११. प्रबंधक, मा. उच्च न्यायालय, मुळ न्याय शाखा, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.
१२. प्रबंधक, मा. उच्च न्यायालय, अपिल शाखा, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.
१३. प्रबंधक, मा. महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.
१४. प्रबंधक, मा. लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त, मुंबई.
१५. सर्व विभागीय आयुक्त/सर्व जिल्हाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य.
१६. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य.
१७. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
१८. सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
१९. मा. मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
२०. सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई.
२१. सचिव, राज्य माहिती आयोग, मुंबई.
२२. सरकारी वकील, उच्च न्यायालय, मुळ शाखा व अपील शाखा, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर,
२३. सरकारी वकील, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर,
२४. सर्व महानगरपालिकांचे आयुक्त,
२५. सर्व मुख्याधिकारी, नगरपरिषदा/नगरपालिका,
२६. विधिमंडळ ग्रंथालय, महाराष्ट्र विधानभवन, मुंबई (१० प्रती),
२७. सर्व महामंडळे, मंडळे आणि सार्वजनिक उपक्रम यांचे व्यवस्थापकीय संचालक,
२८. निवड नस्ती/कार्यासन १६-अ.